

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Fișă tematică – Răpirea internațională de copii

Mai 2022
Această fișă tematică nu obligă Curtea și nu este exhaustivă

Răpirea internațională de copii

„[...] [Î]n domeniul răpirilor internaționale de copii obligațiile impuse de art. 8 [din [Convenția europeană a drepturilor omului](#)¹] statelor contractante trebuie interpretate având în vedere cerințele [Convenției de la Haga \[asupra aspectelor civile ale răpirilor internaționale de copii din 25 octombrie 1980\]](#) [...] și cele ale [Convenției cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989](#) [...], precum și cele ale normelor și principiilor relevante din legislația internațională aplicabilă în relațiile dintre părțile contractante [...].”

Această abordare implică o aplicare combinată și armonioasă a instrumentelor internaționale și, în special, în cazul de față, a Convenției [europene a drepturilor omului] și a Convenției de la Haga, avându-se în vedere scopul și impactul ei asupra protejării drepturilor copiilor și ale părinților. Faptul că se iau în considerare astfel prevederile internaționale nu ar trebui să ducă la conflict sau opoziție între diferitele tratate, cu condiția ca Curtea [Europeană a Drepturilor Omului] să își poată îndeplini sarcina integral, și anume «să asigure respectarea angajamentelor care decurg pentru înaltele părți contractante» din Convenția [Europeană] [...], interpretând și aplicând prevederile Convenției într-un mod care face ca garanțiile acesteia să fie practice și efective [...].

Întrebarea decisivă este dacă a fost păstrat echilibrul just care trebuie să existe între interesele concurente în joc – cele ale copilului, ale celor doi părinți, și cele ale ordinii publice – în cadrul marjei de apreciere acordate statelor în astfel de aspecte [...], ținând seama, totuși, de faptul că interesul superior al copilului trebuie să fie considerat primordial și că obiectivele de prevenire și de înapoiere imediată corespund unei concepții specifice a «interesului superior al copilului» [...]

Interesul superior al copilului nu coincide cu cel al tatălui sau al mamei [...] [și,] în contextul unei cereri de înapoiere depusă în temeiul Convenției de la Haga, diferită, prin urmare, de procedurile de încredințare, conceptul de interes superior al copilului trebuie evaluat având în vedere excepțiile prevăzute de Convenția de la Haga, [în special cele] referitoare la trecerea timpului [...] și la existența unui «risc grav» [...] Această sarcină revine în primă instanță autorităților naționale ale statului solicitat, care au, *inter alia*, beneficiul contactului direct cu părțile interesate. În îndeplinirea sarcinii care le revine în temeiul art. 8 [din Convenția europeană], instanțele naționale se bucură de o marjă de apreciere, care, totuși, rămâne sub un control european, în cadrul căruia

¹. Art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#) prevede că:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

Curtea examinează, în temeiul Convenției, deciziile luate de autoritățile respective în exercitarea acestei atribuții.

[O] interpretare armonioasă a Convenției europene și a Convenției de la Haga [...] poate fi obținută dacă sunt îndeplinite următoarele două condiții. În primul rând, factorii care pot constitui o excepție de la înapoierea imediată a copilului în conformitate cu Convenția [de la Haga] [...] trebuie să fie cu adevărat luați în considerare de instanța solicitată. Instanța respectivă trebuie să ia apoi o decizie suficient de motivată în această privință, pentru a-i permite Curții să verifice dacă acele aspecte au fost efectiv examinate. În al doilea rând, factorii respectivi trebuie evaluați având în vedere art. 8 din Convenția europeană [...].

În consecință, [...] art. 8 din Convenție impune autorităților naționale o anumită obligație procedurală în această privință: la evaluarea unei cereri pentru înapoierea unui copil, instanțele nu trebuie să ia în considerare doar acuzațiile credibile de «risc grav» pentru copil în cazul înapoierii, ci trebuie, de asemenea, să ia o decizie oferind motive specifice în lumina circumstanțelor cauzei. [...]

În plus, întrucât [...] Convenția de la Haga prevede înapoierea copiilor «în statul reședinței obișnuite», instanțele trebuie să se asigure că sunt prevăzute garanții adecvate în mod convingător în această țară și că, în cazul unui risc cunoscut, sunt puse în aplicare măsuri de protecție concrete.” [X împotriva Letoniei (cererea nr. 27853/09), Marea Cameră, [hotărârea](#) din 26 noiembrie 2013, pct. 93-108]

Cereri introduse de părintele al cărui copil a fost răpit de către celălalt părinte

[Ignaccolo-Zenide împotriva României](#)

25 ianuarie 2000

În urma divorțului reclamantei, o instanță franceză a decis, într-o hotărâre care a devenit definitivă, ca cei doi copii rezultați din căsătorie să locuiască cu ea. În 1990, în timpul vacanței de vară, copiii au mers la fostul ei soț, care avea dublă cetățenie, franceză și română, și locuia în Statele Unite. Însă, la sfârșitul vacanței, acesta a refuzat să-i înapoieze copiii reclamantei. După ce și-a schimbat adresa de mai multe ori pentru a nu fi găsit de autoritățile americane, cărora le fusese transmis cazul în temeiul Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980 privind răpirile internaționale de copii, fostul soț al reclamantei a reușit să fugă în România în martie 1994. În 14 decembrie 1994, instanța de prim grad din București, prin ordonanță președințială, a dispus înapoierea copiilor reclamantei. Ordonanța nu a putut fi executată, cu toate eforturile reclamantei. După 1990, reclamanta și-a văzut copiii o singură dată, într-o întâlnire organizată de autoritățile române, în 29 ianuarie 1997. Reclamanta susținea că autoritățile române nu luaseră suficiente măsuri pentru a asigura executarea rapidă a deciziilor instanței și pentru a facilita întoarcerea fiicelor sale la ea.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenția europeană a drepturilor omului, constatând că autoritățile nu făcuseră eforturi adecvate și efective pentru a pune în aplicare dreptul reclamantei de a i se înapoia copiii și îi încălcaseră, astfel, dreptul la respectarea vieții sale de familie. Curtea a observat, în special, că autoritățile nu luaseră măsurile necesare pentru a asigura înapoierea copiilor reclamantei, măsuri prevăzute la art. 7 din Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980.

A se vedea, de asemenea: [Cavani împotriva Ungariei](#), hotărârea din 28 octombrie 2014.

[Iglesias Gil si A.U.I. împotriva Spaniei](#)

29 aprilie 2003

Reclamanta susținea că autoritățile spaniole nu luaseră măsurile corespunzătoare pentru a asigura punerea în aplicare cu promptitudine a hotărârilor judecătorești prin care i se încredințase ei copilul, cât și autoritatea părintească exclusivă asupra acestuia – copil

care fusese dus în Statele Unite ale Americii cu tatăl său. Reclamanta se plângea, în special, că autoritățile nu acționaseră cu diligență în soluționarea plângerii de răpire.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că autoritățile nu făcuseră eforturi adecvate și eficiente pentru a pune în aplicare dreptul primei reclamante de a i se înapoia copilul și dreptul copilului de a se întoarce la mama sa, încălcându-le astfel, dreptul la respectarea vieții de familie. A observat în special că era sarcina autorităților să implementeze măsurile corespunzătoare prevăzute în dispozițiile relevante ale Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980, pentru a asigura înapoierea copilului la mama sa. Cu toate acestea, nu fusese luată nicio măsură pentru a se asigura punerea în aplicare a deciziilor luate în favoarea reclamantei și a copilului ei.

Maire împotriva Portugaliei

26 iunie 2003

Reclamantul, resortisant francez, se plângea de inactivitatea și de neglijența autorităților portugheze în executarea hotărârilor instanțelor franceze prin care îi fusese încredințat un minor a cărui mamă, resortisant portughez, îl răpise și îl luase cu ea în Portugalia.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că autoritățile portugheze nu depuseseră eforturi adecvate și efective pentru a pune în aplicare dreptul reclamantului de a i se înapoia copilul. Curtea a reamintit, în special, că în astfel de cazuri caracterul adecvat al unei măsuri se determină în funcție de rapiditatea punerii sale în aplicare. Procedura de încredințare a copilului necesită o tratare urgentă întrucât trecerea timpului poate avea consecințe iremediabile pentru relațiile dintre copil și părintele de care a fost separat. În acest caz, Curtea a acceptat faptul că dificultățile în stabilirea locului unde se afla copilul fuseseră cauzate, în principal, de comportamentul mamei, dar a considerat că autoritățile ar fi trebuit să ia măsurile corespunzătoare pentru a sancționa lipsa de cooperare a acesteia. Perioada lungă de timp care trecuse până la găsirea copilului crease o situație de fapt nefavorabilă reclamantului, în special având în vedere vârsta fragedă a copilului.

Bianchi împotriva Elveției

22 iunie 2006

Această cauză privea răpirea unui copil de la tatăl italian de către mama elvețiană. Tatăl se plângea de durata procedurii în fața autorităților cantonale din Lucerna și de neaplicarea de către autoritățile elvețiene a hotărârilor judecătorești care dispuneau înapoierea fiului său în Italia.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție. A constatat că autoritățile elvețiene, prin inacțiunea lor, au încălcat obiectul și scopul Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980, și cauzaseră întreruperea completă a legăturilor dintre tată și fiu pentru aproape doi ani, fapt care, având în vedere vârsta foarte fragedă a copilului, putea să aibă ca rezultat creșterea înstrăinării dintre ei, ceea ce nu se poate spune că ar fi în interesul copilului. Prin urmare, Curtea nu a putut considera că dreptul reclamantului la respectarea vieții de familie a fost protejat în mod eficient așa cum prevede Convenția.

A se vedea, de asemenea: **Monory împotriva României și Ungariei**, hotărârea din 5 aprilie 2005; **Carlson împotriva Elveției**, hotărârea din 6 noiembrie 2008; **Ferrari împotriva României**, hotărârea din 28 aprilie 2015.

Bajrami împotriva Albaniei

12 decembrie 2006

În 1998, reclamantul și soția lui s-au separat, iar soția s-a mutat împreună cu fiica lor (născută în ianuarie 1997) la părinții ei. Reclamantul nu a reușit să își vadă fiica decât o singură dată după separare, întrucât fosta soție și părinții acesteia au refuzat să îi permită accesul la ea. În iunie 2003, acesta a introdus o acțiune de divorț. În același timp, a cerut poliției să blocheze pașaportul fiicei sale având în vedere că soția sa intenționa să o ducă în Grecia fără consimțământul său. În pofida acestei cereri, în ianuarie 2004 soția reclamantului a reușit să își ducă fiica în Grecia. Divorțul

a fost pronunțat în februarie 2004, iar copilului a fost încredințat reclamantului. Hotărârea nu a fost însă niciodată executată.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție. A observat, în special, că hotărârea de încredințare a copilului rămăsese neexecutată timp de aproximativ doi ani, fapt care nu i se putea imputa reclamantului, care întreprinsese în mod regulat demersuri pentru a obține înapoierea fiicei sale. Reamintind că Convenția Europeană a Drepturilor Omului le cere statelor să ia toate măsurile necesare pentru a asigura reunirea părinților cu copiii lor în conformitate cu o hotărâre definitivă a unei instanțe naționale, și fără a ține cont de faptul că Albania nu a ratificat instrumente internaționale relevante în acest domeniu, Curtea a constatat că sistemul juridic albanez, așa cum era în vigoare, nu prevedea niciun cadru alternativ care să îi acorde reclamantului protecția practică și eficientă cerută de obligația pozitivă a statului consacrată la art. 8 din Convenție.

Shaw împotriva Ungariei

26 iulie 2011

După ce reclamantul, un resortisant irlandez cu domiciliul în Franța, și soția lui maghiară au divorțat în 2005, li s-a acordat exercitarea autorității părintești în comun a fiicei lor pe atunci în vârstă de cinci ani. În această cauză, Curții i s-a solicitat să examineze dacă, având în vedere obligațiile lor internaționale care decurg în special din Regulamentul Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești² și din Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980, autoritățile maghiare depuseseră eforturi adecvate și eficiente pentru a asigura respectarea dreptului reclamantului de a i se înapoia copilul (care fusese dus în Ungaria de către mamă și înscris acolo la o școală fără consimțământul reclamantului) și a dreptului copilului de a fi reunit cu tatăl său.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție. A observat, în special, că trecuseră aproape 11 luni între pronunțarea ordonanței prin care se dispunea înapoierea copilului în Franța și dispariția mamei împreună cu fiica. În acest timp, singurele măsuri luate fuseseră o cerere fără succes de înapoiere voluntară a copilului și impunerea unei amenzi relativ modeste. Situația fusese și mai mult agravată de faptul că trecuseră mai mult de trei ani și jumătate fără ca tatăl să își poată exercita dreptul de vizită. Acest lucru se datora, în esență, faptului că autoritățile maghiare își declinaseră competența în materie, cu toate că exista o hotărâre judecătorească definitivă care fusese certificată în conformitate cu art. 41 din Regulamentul Consiliului din 27 noiembrie 2003.

A se vedea, de asemenea: **Adžić împotriva Croatiei**, hotărârea din 12 martie 2015.

Karrer împotriva României

21 februarie 2012

Cauza privea o plângere formulată de un tată și de fiica sa (născută în 2006) despre procedura în fața instanțelor din România în temeiul Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980 pentru înapoierea fiicei sale în Austria. În februarie 2008, mama copilului a solicitat în Austria divorțul de primul reclamant. Câteva luni mai târziu, atât copilul, cât și mama sa plecaseră din Austria în România, în timp ce procedura de încredințare a copilului era încă pendinte. Reclamantul solicitase apoi înapoierea fiicei sale în Austria, susținând că aceasta fusese luată în mod ilegal. Printr-o hotărâre definitivă din iulie 2009, instanțele românești constataseră că întoarcerea fetei în Austria ar expune-o la traume fizice și psihologice.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art.8** din Convenție, constatând în special că instanțele românești nu efectuaseră o analiză aprofundată pentru a evalua interesul superior al copilului și nu îi oferiseră primului reclamant posibilitatea de a-și prezenta cauza în mod expeditiv, așa cum prevede Convenția europeană a drepturilor omului, interpretată în lumina Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980. În plus, în ceea ce privește caracterul echitabil al procesului de luare a deciziilor, primului reclamant nu i se oferise

². [Regulamentul Consiliului \(CE\) nr. 2201/2003](#) din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești („Regulamentul Bruxelles II bis”).

niciodată posibilitatea de a-și susține cauza în fața instanțelor românești nici direct, nici în scris. În sfârșit, Curtea a observat că procedura în temeiul Convenției de la Haga durase în total unsprezece luni în fața a două grade de jurisdicție, deși o astfel de procedură ar fi trebuit să fie încheiată în șase săptămâni.

İlker Ensar Uyanik împotriva Turciei

3 mai 2012

Cauza privea acțiunea introdusă în Turcia de către reclamant pentru a obține înapoierea copilului său în Statele Unite ale Americii, unde locuia împreună cu soția sa. Ea rămăsese în Turcia cu fiica lor după o vacanță petrecută acolo. Reclamantul se plângea că acțiunea în fața instanțelor turcești fusese inechitabilă, întrucât instanțele nu respectaseră prevederile Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că instanțele turcești nu efectuaseră o evaluare amănunțită a întregii situații familiale a reclamantului, neexaminând, printre altele, această situație în lumina principiilor stabilite în Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980, și că procesul de luare a deciziilor în legislația turcă nu respectase cerințele procedurale inerente ale art. 8 al Convenției europene.

Raw si altii împotriva Frantei

7 martie 2013

Cauza privea neexecutarea unei hotărâri de confirmare a ordonanței de înapoiere la mama lor în Marea Britanie a doi copii minori, ai căror părinți separați își exercitau drepturile părintești în comun. Copiii doreau să stea cu tatăl lor în Franța. Reclamantii – mama declara că acționa în nume propriu și în numele copiilor ei minori – se plângeau de faptul că autoritățile franceze nu asiguraseră înapoierea celor doi copii în Marea Britanie.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că autoritățile franceze nu luaseră toate măsurile care li s-ar fi putut fi cere în mod rezonabil pentru a facilita executarea hotărârii Curții de Apel din aprilie 2009, prin care se dispusese înapoierea celor doi copii în Marea Britanie. Curtea a considerat, în special, că, în contextul aplicării Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980 și a Regulamentului Bruxelles II bis³, deși opinia copiilor trebuia luată în considerare, opoziția acestora nu împiedica neapărat înapoierea lor.

López Guió împotriva Slovaciei

3 iunie 2014

În mai 2009 reclamantul a avut un copil cu o resortisantă slovacă. Au locuit împreună în Spania până în iulie 2010, când mama a plecat cu copilul din Spania în Slovacia și nu s-a mai întors. După plecarea acesteia, reclamantul a introdus o acțiune în Slovacia împotriva mamei pentru un ordin de înapoiere a copilului în Spania în temeiul Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980. Reclamantul se plângea că a avut loc o ingerință arbitrară în această procedură printr-o hotărâre a Curții Constituționale a Slovaciei și că, în consecință, fusese privat de contact cu copilul său pentru o perioadă îndelungată de timp.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție. A observat că reclamantul nu a avut nicio calitate procesuală în procedura în fața Curții Constituționale care a dus la anularea unei hotărâri definitive și executorii emise anterior de instanțele de drept comun pentru înapoierea copilului său în Spania. Acesta nu fusese informat de procedura constituțională și nici nu putuse să participe la aceasta, deși avea un interes legitim în materie. În plus, Curtea a luat în considerare faptul că intervenția Curții Constituționale în această cauză venise într-un moment în care toate celelalte căi de atac fuseseră epuizate și că existau indicii că ar putea fi o problemă sistemică din cauza faptului că respectivele căi de atac erau disponibile în procedura de înapoiere a copiilor în Slovacia.

A se vedea, de asemenea: **Hoholm împotriva Slovaciei**, hotărârea din 13 ianuarie 2015 [în care Curtea a declarat plângerea reclamantului inadmisibilă în temeiul art. 8 din Convenție și a constatat că fusese încălcat art. 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil

³. A se vedea supra, nota de subsol 2.

într-un termen rezonabil) considerat atât separat cât și coroborat cu art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție]; **Frisancho Perea împotriva Slovaciei**, hotărârea din 21 iulie 2015 (în care Curtea a constatat o încălcare a art. 8 din Convenție).

Blaga împotriva României

1 iulie 2014

Reclamantul și soția acestuia, ambii având cetățenie română și americană, au avut trei copii, născuți în 1998 și 2000. Au locuit cu toții în Statele Unite ale Americii până în septembrie 2008, când mama a dus copiii în România și nu s-a mai întors. Reclamantul susținea, în special, că instanțele românești, care în martie 2014 au încredințat copiii mamei, interpretaseră greșit prevederile Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980, bazându-se în mod exclusiv pe opinia copiilor pentru a refuza înapoierea acestora în Statele Unite.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că reclamantul suferise o ingerință disproporționată în dreptul său la respectarea vieții de familie, în sensul în care procesul de luare a deciziilor în temeiul legislației interne nu îndeplinise cerințele procedurale inerente ale art. 8 din Convenție.

Hromadka și Hromadkova împotriva Rusiei

11 decembrie 2014

Primul reclamant, resortisant ceh, s-a căsătorit cu o resortisantă rusă în 2003. Cuplul s-a stabilit în Republica Cehă și în 2005 au avut o fiică, a doua reclamantă. Doi ani mai târziu, soția a inițiat acțiune de divorț și atât ea, cât și primul reclamant au solicitat încredințarea copilului. În 2008, în timp ce acțiunea era încă pe rol, soția a luat copilul în Rusia fără consimțământul primului reclamant. Acesta se plângea că autoritățile ruse nu luaseră măsurile corespunzătoare pentru a-l asista în restabilirea contactului cu fiica lui.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că, prin neinstituirea cadrului legal necesar pentru a asigura un răspuns prompt în cazul răpirilor internaționale de copii la momentul desfășurării evenimentelor în cauză, Rusia nu își îndepliniseră obligația pozitivă prevăzută la art. 8. Observând în continuare că din 2008 copilul se stabilise în noul său mediu din Rusia și că întoarcerea sa în grija tatălui său ar fi fost contrară interesului său superior, după cum a admis și primul reclamant, Curtea a considerat că decizia instanțelor ruse de a nu recunoaște și de a nu executa o hotărâre a instanței cehe din 2011 prin care se acorda custodia primului reclamant **nu a constituit o încălcare a art. 8**. În cele din urmă, Curtea a considerat că **a fost încălcat art. 8** în ceea ce privește celelalte măsuri luate de autoritățile ruse după iunie 2011, constatând că acestea din urmă nu luaseră toate măsurile care li s-ar fi putut solicita în mod rezonabil pentru a permite reclamantilor să mențină și să dezvolte o viață de familie unul cu celălalt.

R.S. împotriva Poloniei (nr. 63777/09)

21 iulie 2015

Reclamantul, ai cărui copii erau reținuți în Polonia de mama lor, a susținut că instanțele poloneze nu aplicaseră corect Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 atunci când se pronunțaseră cu privire la cererea sa de înapoiere a copiilor săi în Elveția. Pretindea, în special, că instanțele, întemeindu-și decizia pe hotărârea de încredințare a copiilor emisă în cadrul procedurii de divorț în Polonia, nu luaseră în considerare faptul că el nu își dăduse niciodată acordul ca aceștia să stea permanent în Polonia și că reședința obișnuită a copiilor la acel moment era în Elveția.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție. Având în vedere circumstanțele cauzei privite în ansamblu, Curtea a considerat că Polonia nu îi asigurase reclamantului dreptul la respectarea vieții de familie. A observat, în special, că, în cazuri care țin de reunificarea copiilor cu părinții, caracterul adecvat al unei măsuri se determină și în funcție de rapiditatea punerii lor în aplicare, astfel de cazuri necesitând o tratare urgentă, întrucât trecerea timpului poate avea consecințe iremediabile pentru relațiile dintre copii și părintele care nu locuiește cu ei. În cazul reclamantului, Curtea a constatat că timpul necesar instanțelor poloneze pentru a adopta decizia definitivă nu îndeplinise condiția de urgență a situației. În plus, nu s-a susținut și, cu atât mai puțin, arătat,

nici în procedurile interne și nici în fața Curții, faptul că înapoierea copiilor în Elveția nu ar fi fost în interesul superior al acestora.

M.A. împotriva Austriei (nr. 4097/13)

15 ianuarie 2015

Partenera reclamantului a luat-o pe fiica lor din Italia, unde locuia familia, în Austria, în februarie 2008. Acesta se plângea că instanțele austriece nu executaseră două hotărâri pronunțate de instanțele italiene care dispuneau înapoierea fiicei lui în Italia.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că autoritățile austriece nu acționaseră cu celeritate, mai ales în primul set de proceduri, și că cadrul procedural nu facilitase desfășurarea rapidă și eficientă a procedurilor de înapoiere. În concluzie, reclamantul nu beneficiase de o protecție efectivă a dreptului său la viața de familie.

G.S. împotriva Georgiei (n° 2361/13)

21 iulie 2015

Cauza privea procedura din Georgia pentru înapoierea în Ucraina a fiului reclamantei, născut în 2004. La sfârșitul vacanței de vară din 2010, fostul partener al acesteia a decis ca fiul lor să rămână în Georgia la rude, în timp ce el însuși locuia în Rusia și își vizita ocazional fiul în Georgia. Reclamanta se plângea, în special, de refuzul instanțelor din Georgia de a dispune înapoierea fiului său în Ucraina și de durata îndelungată a procedurii de înapoiere.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că procesul de luare a deciziilor în fața instanțelor interne în temeiul Convenției de la Haga constituise o ingerință disproporționată în dreptul reclamantei la respectarea vieții de familie. A considerat, în special, că existaseră deficiențe în examinarea de către instanțele georgiene a expertului și a altor probe în procedura de înapoiere în speță. În special, atunci când decisese ce ar fi în interesul superior al băiatului, instanțele nu luaseră în considerare rapoartele asistenților sociali și ale unui psiholog, care concluzionaseră că băiatul suferea din cauza lipsei de contact cu ambii părinți și a unei situații care era foarte dificil de înțeles. Într-adevăr, era discutabil dacă menținerea copilului, care își petrecuse primii șase ani din viață în Ucraina, în Georgia în grija familiei paterne – care nu avea drepturi de autoritate părintească – și fără niciunul dintre părinții săi, era în sine în interesul superior al copilului.

Henrioud împotriva Franței

5 noiembrie 2015

Cauza privea imposibilitatea în care se aflase reclamantul de a obține înapoierea în Elveția a copiilor săi, care fuseseră duși în Franța de către mama lor. Reclamantul susținea că autoritățile franceze nu arătaseră diligența necesară în timpul procedurii contestate, nici nu făcuseră eforturi suficiente sau adecvate pentru a asigura respectarea dreptului său de a i se înapoia copiii. Acesta se plângea de încălcarea dreptului său de acces la o instanță pe motiv că recursul său în casație fusese respins ca inadmisibil.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție. A observat, în special că, în fața curții de apel, reclamantul nu menționase în nicio etapă recursul său împotriva anulării interdicției mamei de a părăsi teritoriul elvețian. În consecință, Curtea a considerat că reclamantul, care fusese intervenient voluntar și fusese reprezentat de un avocat, nu furnizase Curții de Apel informațiile necesare pentru a contesta acceptarea sa tacită a situației. De asemenea, Curtea a considerat că **a fost încălcat art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, constatând că respingerea recursului în casație al reclamantului din motive formale care erau imputabile procurorului îl privea de accesul la o instanță.

K.J. împotriva Poloniei (nr. 30813/14)

1 martie 2016

Cauza privea plângerea unui resortisant polonez cu privire la procedura în fața instanțelor poloneze pentru înapoierea fiicei lui în Regatul Unit unde acesta locuia și unde copilul

se născuse și fusese crescut în primii doi ani din viață. Mama, de asemenea poloneză, plecase din Regatul Unit cu fiica lor pentru o vacanță în Polonia în iulie 2012 și nu se mai înapoiase. În cadrul procedurii care a urmat în temeiul Convenției de la Haga, instanțele poloneze respinseseră cererea tatălui de a i se înapoia fiica.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că, în pofida marjei sale de apreciere în litigiu, statul polonez nu își îndeplinise obligațiile pozitive prevăzute la art. 8. A constatat, în special, că mama, în loc să demonstreze existența vreunui risc specific la care ar fi expusă fiica ei dacă s-ar întoarce în Regatul Unit, se referise doar la destrămarea căsătoriei sale și la teama sa că nu i s-ar mai permite copilului să părăsească Regatul Unit. Cu toate acestea, instanțele poloneze îi acceptaseră motivația ca fiind suficient de convingătoare pentru a concluziona că – cu sau fără mamă – întoarcerea copilului în mediul său obișnuit din Regatul Unit l-ar plasa într-o situație intolerabilă. Curtea a considerat că această apreciere a instanțelor poloneze era eronată: în primul rând, nu existase niciun obstacol obiectiv care să împiedice întoarcerea mamei în Regatul Unit; în al doilea rând, atunci când au estimat că întoarcerea copilului în Regatul Unit împreună cu mama sa nu ar avea un impact pozitiv asupra dezvoltării copilului, instanțele nu luaseră în considerare concluziile unui raport de expertiză psihologică, potrivit cărua copilul, care se adapta ușor, avea o stare de sănătate fizică și psihică bună, era atașat emoțional de ambii părinți și percepea Polonia și Regatul Unit pe poziții egale. În cele din urmă, Curtea a observat că, în ciuda caracterului de urgență recunoscut al procedurii în temeiul Convenției de la Haga, trecuse un an între cererea de înapoiere și hotărârea definitivă, perioadă pentru care guvernul polonez nu oferise nicio explicație.

A se vedea, de asemenea: **G.N. împotriva Poloniei (nr. 2171/14)**, hotărârea din 19 iulie 2016.

M.K. împotriva Greciei (nr. 51312/16)

1 februarie 2018

Această cauză privea imposibilitatea în care se afla reclamanta, mamă a doi copii, de a-și exercita autoritatea părintească asupra unuia dintre fiii săi (A.) în pofida unei hotărâri a instanțelor elene prin care i se acorda acesteia încredințare permanentă. Fostul său soț locuia în Grecia împreună cu cei doi fii, în timp ce ea locuia în Franța. Reclamanta se plânga, în special, că autoritățile elene nu respectaseră hotărârile instanțelor din Grecia și Franța pronunțate în favoarea sa privind încredințarea fiului său. Mai susținea că acestea refuzaseră să faciliteze înapoierea copilului în Franța și nu dăduseră curs plângerilor sale împotriva fostului soț pentru răpirea copilului.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, constatând că autoritățile grecești luaseră măsurile care puteau fi așteptate de la acestea în mod rezonabil pentru a se conforma obligațiilor lor pozitive care decurg din art. 8. Printre altele, acestea ținuseră cont de ansamblul situației familiale, de evoluția ei în timp și de interesul superior al celor doi frați, și în special al lui A. Acesta din urmă, care avea la momentul respectiv 13 ani, își exprimase în mod clar în fața autorităților elene voința de a rămâne cu fratele și cu tatăl lui în Grecia. În speță, Curtea a reamintit, în special, că voința exprimată de un copil care are un discernământ suficient reprezintă un factor cheie care trebuie luat în considerare în orice procedură judiciară ori administrativă care îl privește. Dreptul copilului de a fi ascultat și de a participa la luarea deciziilor în orice procedură familială care îl privește în primul rând pe el era, de asemenea, garantat de mai multe instrumente juridice internaționale. În special, art. 13 din Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 prevedea că autoritățile puteau refuza să dispună înapoierea unui copil în cazul în care acesta se opune și a atins o vârstă și un grad de maturitate care să permită să se țină cont de opiniile sale.

Rinau împotriva Lituaniei

14 ianuarie 2020

Cauza privea eforturile depuse de un tată german pentru înapoierea fiicei sale de la fosta sa soție lituaniană, în urma unor hotărâri judecătorești în favoarea sa. Reclamantii – tată

și fiică – se plâneau, în special, de modul în care autoritățile lituaniene gestionaseră procedura de înapoiere a copilului în Germania.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție în privința ambilor reclamânți, constatând că, în general, comportamentul autorităților lituaniene nu respectase ceea ce i se cerea statului în temeiul acelei dispoziții. A considerat, în special, că era clar că puterea legislativă și cea executivă încercaseră să influențeze procesul de luare a deciziilor în favoarea mamei, în ciuda hotărârilor judecătorești în favoarea tatălui, care ar fi trebuit să fie puse rapid executate în Lituania. Printre alți factori, acțiunile Curții Supreme și ale președintelui Curții Supreme conduseseră la „vicisitudini procedurale” care contraziceau obiectivele normelor internaționale și ale Uniunii Europene privind încredințarea minorului.

A se vedea, de asemenea:

[Mitovi împotriva „Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei”](#)

16 aprilie 2015

[Vujica împotriva Croatiei](#)

8 octombrie 2015

[Vilenchik împotriva Ucrainei](#)

3 octombrie 2017

[Mansour împotriva Slovaciei](#)

21 noiembrie 2017

[Edina Tóth împotriva Ungariei](#)

30 ianuarie 2018

[Royer împotriva Ungariei](#)

6 martie 2018

[M.R. și D.R. împotriva Ucrainei \(nr. 63551/13\)](#)

22 mai 2018

[Bektaş împotriva Republicii Moldova](#)

22 ianuarie 2019 [Decizia Comitetului (scoatere de pe rol)]

[Simões Albino împotriva Portugaliei](#)

29 ianuarie 2019 (hotărârea Comitetului)

[Adžić împotriva Croatiei \(nr. 2\)](#)

2 mai 2019

[Vladimir Ushakov împotriva Rusiei](#)

18 iunie 2019

[B.S. împotriva Poloniei \(nr. 4993/15\)](#)

3 septembrie 2019 (decizie privind admisibilitatea)

[Burmazović împotriva Turciei](#)

8 septembrie 2020 (decizie privind admisibilitatea)

[Makhmudova împotriva Rusiei](#)

1 decembrie 2020

[Thompson împotriva Rusiei](#)

30 martie 2021

[M.V. împotriva Poloniei \(nr. 16202/14\)](#)

1 aprilie 2021

[Spinelli împotriva Rusiei](#)

19 octombrie 2021

[Kupás împotriva Ungariei](#)

28 octombrie 2021

[P.D. împotriva Rusiei \(nr. 30560/19\)](#)

3 mai 2022⁴

Cereri introduse de părintele care a răpit copilul

[Eskinazi și Chelouche împotriva Turciei](#)

6 decembrie 2005 (decizie privind admisibilitatea)

Prima reclamantă, care este căsătorită, a vizitat Turcia împreună cu fiica sa (cea de-a doua reclamantă), în vârstă de patru ani la acea dată, inițial pentru o perioadă scurtă, dar ulterior a decis să rămână acolo cu fiica sa, în ciuda dezacordului tatălui fetei. Reclamanta a depus apoi o cerere de divorț. Acesteia i s-a acordat autoritatea părintească provizorie a fiicei sale, autoritate pe care anterior o exercita în comun cu soțul ei. Soțul, care locuia în Israel, a depus, la rândul lui, o cerere de divorț în fața instanței rabinice din Tel Aviv, care a dispus ca mama să înapoieze copilul în Israel, în caz contrar acțiunea ei fiind clasificată ca „deplasare ilicită a unui copil” în temeiul Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980. A fost inițiată procedura pentru a se asigura înapoierea copilului în Israel. Aceasta a avut ca rezultat o hotărâre a instanțelor turcești de înapoiere a copilului în aplicarea prevederilor Convenției de la Haga. Tatăl a introdus o acțiune de executare a hotărârii. Măsura provizorie indicată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în temeiul art. 39 (măsuri provizorii⁵) din [Regulamentul Curtii](#) a avut ca rezultat suspendarea executării hotărârii. Reclamantele susțineau că trimiterea copilului înapoi în Israel ar constitui o încălcare a dreptului lor la respectarea vieții private și de familie. Potrivit primei reclamante, ar fi contrar interesului superior al copilului să fie separat de mamă și trimis într-o țară în care nu are niciun punct de referință și a cărei limbă nu o vorbește. Aceasta mai susținea că, în cazul în care fiica sa ar fi trimisă în Israel, ar fi privată permanent de dreptul său la un proces echitabil în fața instanțelor turce, întrucât deciziile privind divorțul și problemele legate de acesta ar fi luate apoi de către instanța rabinică.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca vădit nefondată. Având în vedere dosarul cauzei în întregime, Curtea a observat că, la data la care autoritățile centrale israeliene au depus cererea pentru înapoierea fetei, aceasta era considerată ca fiind deplasată ilicit în sensul Convenției de la Haga din 1980. În continuare, autoritățile turce nu avuseseră motive solide pentru a refuza cererea, nici în temeiul Convenției de la Haga, nici în baza faptului că eventualele deficiențe în orice procedură la care ar putea fi supuse reclamantele în Israel ar constitui „o denegare de dreptate flagrantă”. Reamintind că art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului trebuia interpretată în lumina Convenției de la Haga, Curtea a hotărât, având în vedere toate probele care i s-au prezentat, că nu se putea considera că autoritățile turce, prin decizia lor de înapoiere a copilului în Israel, își încălcaseră obligațiile care le reveneau în temeiul art. 6 (dreptul la un proces echitabil) sau încălcaseră dreptul la respectarea vieții de familie garantat de art. 8 din Convenția europeană. Curtea a decis, de asemenea, să ridice măsura provizorie indicată guvernului turc în temeiul art. 39 din Regulamentul Curtii.

⁴. Hotărârea va rămâne definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 (hotărâri definitive) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#).

⁵. Acestea sunt măsuri adoptate în cadrul procedurii în fața Curtii, în temeiul art. 39 din [Regulamentul Curtii](#), fie la cererea unei părți sau a oricărei persoane interesate, fie din oficiu, în interesul părților ori a bunei desfășurări a procedurii. A se vedea, de asemenea, fișa tematică [„Măsuri provizorii”](#).

Paradis și alții împotriva Germaniei

4 septembrie 2007 (decizie privind admisibilitatea)

Prima reclamantă, resortisantă germană, și-a părăsit soțul canadian în 1997. O instanță canadiană i-a încredințat cei patru copii, dar a dispus să nu îi scoată din Canada fără acordul soțului. În vara anului 2000, reclamanta nu s-a mai întors cu copiii dintr-o vizită de două săptămâni în Germania, unde a solicitat divorțul și a depus cerere pentru încredințarea copiilor. Instanța canadiană a acordat soțului autoritatea părintească exclusivă, iar o curte de apel germană a dispus ca prima reclamantă să îi înapoieze copiii soțului. În urma refuzurilor sale repetate de a se conforma acestei ordonanțe, un tribunal districtual german a dispus plasarea ei în detenție, ca măsură coercitivă pentru a o constrânge să dezvăluie unde se aflau copiii. Hotărârea prevedea eliberarea reclamantei imediat după înapoierea copiilor. Recursul primei reclamante a fost respins, iar Curtea Constituțională Federală a refuzat să îi admită plângerea constituțională. Reclamanta s-a aflat în detenție pentru o perioadă de 6 luni în 2003, dar nu a dezvăluit unde se aflau copiii.

Curtea a declarat **inadmisibilă** cererea, considerând plângerea primei reclamante referitoare la hotărârea de plasare în detenție ca fiind vădit nefondată. A observat, în special, că unul dintre scopurile Convenției de la Haga cu privire la aspectele civile ale răpirilor internaționale de copii din 1980 era acela de a asigura înapoierea rapidă a copiilor în țara în care își aveau reședința obișnuită pentru a preveni ca aceștia să se obișnuiască cu reținerea lor nelegală. În cazul de față, Curtea a observat că copiii fuseseră deja separați de tatăl lor de aproape 2 ani când curtea de apel a dispus înapoierea lor și de aproape 3 ani când tribunalul districtual a dispus plasarea în detenție a primei reclamante. Prin urmare, era foarte important să nu se mai prelungească reținerea lor nelegală. Cu toate că detenția era cea mai drastică măsură coercitivă disponibilă în dreptul intern, prima reclamantă era hotărâtă cu înverșunare să nu înapoieze copiii, după cum dovedește faptul că i-a trimis să se ascundă în străinătate. În astfel de circumstanțe, Curtea a apreciat că ceea ce a constatat tribunalul districtual, potrivit căruia ar fi fost inutilă impunerea unei plăți coercitive, nu putea fi considerat nerezonabil și că hotărârea de plasare în detenție a reclamantei nu era disproporționată.

Mamousseau si Washington împotriva Franței

15 noiembrie 2007

Reclamantele sunt o resortisantă franceză care locuiește în Franța și fiica ei, resortisantă franceză și americană, care s-a născut în Statele Unite ale Americii în 2000 și locuiește tot acolo împreună cu tatăl său. Cauza privea înapoierea în Statele Unite a copilului, în vârstă de patru ani la acea dată, în urma unei ordonanțe a instanțelor franceze pronunțată în decembrie 2004 în baza Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980 și în urma unei hotărâri a unei instanțe din Statele Unite care o încredința pe fată tatălui ei. Fata, a cărei reședință obișnuită era în Statele Unite, a ajuns în Franța în martie 2003 pentru o vacanță cu mama sa, care a decis apoi să nu se mai întoarcă în Statele Unite, ci să rămână cu fiica sa în Franța. În cererea sa, prima reclamantă susținea, în special, că întoarcerea copilului în Statele Unite fusese contrară interesului fiicei sale și o plasase într-o situație intolerabilă având în vedere vârsta sa foarte fragedă. Susținea, de asemenea, că intervenția poliției la grădinița copilului, în septembrie 2004, va avea efecte psihologice semnificative asupra fiicei ei.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție. În ceea ce privește motivele pentru decizia prin care s-a dispus înapoierea copilului în Statele Unite, a considerat că instanțele franceze luaseră în considerare „interesul superior” al copilului, înțeles ca reintegrarea imediată în mediul care îi era familiar. Acestea examinaseră cu atenție situația familială în ansamblu, studiaseră o serie de factori diferiți, efectuaseră o evaluare echilibrată și rezonabilă a intereselor fiecăruia și se străduiseră în mod constant să stabilească care era cea mai bună soluție pentru copil. Curtea a mai observat că nu exista niciun motiv să considere că procesul de luare a deciziilor care determinaseră instanțele franceze să dispună înapoierea copilului în Statele Unite ar fi fost neechitabil sau nu ar fi permis reclamantelor să își revendice drepturile în mod eficient. În plus,

În ceea ce privește condițiile de executare a ordonanței de înapoiere, Curtea a observat că circumstanțele intervenției poliției la grădinița copilului fuseseră rezultatul refuzului constant al mamei de a preda copilul tatălui în mod voluntar, în pofida unei hotărâri judecătorești care era executorie de mai mult de 6 luni. Deși intervenția poliției nu a fost cel mai potrivit mod de a trata situații precum cea din cazul reclamantei și ar putea avea efecte traumatizante, Curtea a observat că aceasta se desfășurase sub autoritatea și în prezența procurorului, un funcționar public profesionist investit cu un grad înalt de responsabilitate decizională, în subordinea căruia se aflau ofițerii care îl însoțeau. De asemenea, a observat că, în fața rezistenței celor care au ținut partea reclamantelor în litigiu, autoritățile nu persisteră în încercarea de a lua copilul.

Neulinger and Shuruk împotriva Elveției

6 iulie 2010 (Marea Cameră)

Prima reclamantă, resortisantă elvețiană, s-a stabilit în Israel, unde s-a căsătorit, iar cuplul a avut un copil. Atunci când s-a temut că fiul său (al doilea reclamant) va fi dus de tată într-o comunitate ultraortodoxă din afara țării, cunoscută pentru prozelitismul său intens, tribunalul pentru familie și minori din Tel Aviv a impus o interdicție de a scoate copilul din Israel până la împlinirea vârstei majoratului. Copilul a fost încredințat temporar primei reclamante, iar autoritatea părintească urma să fie exercitată de ambii părinți în comun. Dreptul de vizită al tatălui a fost ulterior restrâns ca urmare a comportamentului său amenințător. Părinții au divorțat, iar prima reclamantă a părăsit în secret Israelul, plecând în Elveția cu fiul său. Printr-o hotărâre definitivă, Tribunalul Federal Elvețian a dispus ca prima reclamantă să înapoieze copilul în Israel.

Curtea a hotărât că **ar fi încălcat art. 8** din Convenție în ceea ce îi privește pe cei doi reclamanți, **dacă decizia prin care s-a dispus înapoierea** copilului în Israel **ar fi executată**. În special, Curtea nu a fost convinsă că ar fi în interesul superior al copilului ca acesta se întoarcă în Israel. Acesta era, într-adevăr, cetățean elvețian și se acomodase foarte bine în Elveția unde locuise fără întrerupere timp de aproximativ 4 ani. Deși era la o vârstă (șapte ani) la care avea încă o capacitate semnificativă de adaptare, faptul de a fi deșurdat din nou ar fi avut probabil consecințe grave pentru el și trebuia să fie pus în balanță cu orice beneficiu potențial pe care l-ar fi câștigat. În această privință, era demn de remarcat că fuseseră impuse restricții asupra dreptului de vizită al tatălui înainte de răpirea copilului. Mai mult, tatăl se recăsătorise de două ori de atunci și devenise din nou tată, însă nu plătitese pensia alimentară pentru fiica lui. În ceea ce o privește pe mamă, Curtea a considerat că aceasta ar suferi o ingerință disproporționată în dreptul său la respectarea vieții de familie dacă ar fi forțată să se întoarcă în Israel.

Sneersone și Kampanella împotriva Italiei

12 iulie 2011

Cazul privea decizia instanțelor italiene prin care se dispusese înapoierea la tatăl său în Italia a unui băiat (al doilea reclamant) care locuia cu mama lui (prima reclamantă) în Letonia. Reclamanții susțineau că decizia în cauză era contrară interesului superior al copilului și era o încălcare a dreptului internațional și a celui leton. Aceștia se mai plângeau că instanțele italiene judecaseră cauza în absența mamei.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție. A constatat, în special, că deciziile instanțelor italiene fuseseră insuficient motivate și nu constituiseră un răspuns adecvat pentru trauma psihologică care putea rezulta inevitabil dintr-o întrerupere bruscă și ireversibilă a legăturilor strânse dintre mamă și copil. În plus, instanțele nu luaseră în considerare nicio altă soluție pentru a asigura contactul între copil și tatăl său.

M.R. și L.R. împotriva Estoniei (nr. 13420/12)

4 iunie 2012 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamantele erau o mamă și fiica sa, al cărei tată urmărea înapoierea acesteia în Italia în temeiul Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980. Reclamantele nu se mai întorseseră în Italia după o vizită în Estonia. Ele se plângeau cu privire

la procedura în fața instanțelor estone și la deciziile acestora care dispuseseră înapoierea copilului în Italia.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată. A constatat, în special, că autoritățile estoniene nu își depășiseră marja de apreciere respingând argumentele mamei, în sensul că aceasta nu avea posibilitatea să revină în Italia. Nici nu exista vreun indiciu care să sugereze că decizia autorităților de a dispune înapoierea copilului fusese arbitrară sau că acestea nu își îndeplineseră obligația de a păstra un just echilibru între interesele concurente în joc.

A se vedea, de asemenea: **K.H. împotriva Poloniei (nr. 6809/14)**, decizie privind admisibilitatea din 20 octombrie 2015.

B. împotriva Belgiei (nr. 4320/11)

10 iulie 2012

Cauza privea o decizie prin care se dispunea înapoierea unui copil în Statele Unite ale Americii după ce mama îl duse în Belgia fără acordul tatălui sau al instanței americane. Reclamantele, mama și fiica, susțineau, în special, că trimiterea fetei înapoi în Statele Unite ar lipsi-o de prezența mamei ei și ar plasa-o într-o situație intolerabilă. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a solicitat guvernului belgian, în temeiul art. 39 (măsură interimară⁶) din **Regulamentul Curții**, să nu trimită copilul înapoi în Statele Unite pe durata procedurii în fața Curții.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție. A constatat, în special, că instanțele belgiene, dispunând întoarcerea fetei în Statele Unite, nu căutaseră să evalueze suficient riscul pe care îl reprezenta o înapoiere la tatăl său; acestea ar fi trebuit, de asemenea, să ia în considerare trecerea timpului și integrarea copilului în Belgia. Curtea a mai considerat că măsurile provizorii indicate guvernului belgian în conformitate cu art. 39 din Regulamentul Curții trebuie să rămână în vigoare până când hotărârea devine definitivă⁷ sau Curtea pronunță o altă decizie în această privință.

X împotriva Letoniei (nr. 27853/09)

26 noiembrie 2013 (Marea Cameră)

Această cauză privea procedura de înapoiere a unui copil în Australia, țara sa de origine, de unde plecase împreună cu mama sa la vârsta de trei ani și cinci luni, în conformitate cu Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980, și plângerea mamei că decizia instanțelor letone de a dispune respectiva înapoiere îi încălcăse dreptul la respectarea vieții de familie în sensul art. 8 din Convenție

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenția europeană a drepturilor omului. A considerat că Convenția europeană și Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 trebuie aplicate în mod combinat și armonios, iar interesul superior al copilului trebuie să fie considerentul principal. În speță, Curtea a considerat că instanțele letone nu respectaseră cerințele procedurale ale art. 8 din Convenția Europeană, refuzând să ia în considerare o acuzație plauzibilă de „risc serios” pentru copil în cazul înapoierii în Australia.

Rouiller împotriva Elveției

22 iulie 2014

Această cauză privea mutarea a doi copii din Franța în Elveția de către mama lor, care primise drept de reședință după divorț. Reclamanta se plânga că înapoierea copiilor săi în Franța, astfel cum dispuseseră instanțele elvețiene, constituise o încălcare a art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului. Copiii locuiseră cu ea în Elveția timp de aproape doi ani și reclamanta susținea că instanțele elvețiene aplicaseră în mod greșit Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 atunci când dispuseseră înapoierea lor în Franța. Aceasta a adăugat că opinia copiilor nu fusese luată în considerare suficient.

⁶. A se vedea supra, nota de subsol 5.

⁷. Hotărârea a devenit definitivă la 19 noiembrie 2012, în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 (hotărâri definitive) din **Convenția europeană**.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție. La fel ca instanțele cantonale și federale care se pronunțaseră în recurs, Curtea a constatat că deplasarea copiilor în Elveția de către mama lor fusese o „deplasare ilicită” și că Convenția de la Haga nu oferea unui copil libertatea de a alege unde dorește să locuiască. Prin urmare, motivele oferite de unul dintre copii pentru dorința de a rămâne în Elveția nu au fost suficiente pentru a justifica aplicarea uneia dintre excepțiile la înapoierea copilului prevăzute în art. 13 din Convenția de la Haga, ținând seama de faptul că trebuia ca acele excepții să fie interpretate cu strictețe.

Gajtani împotriva Elvetiei

9 septembrie 2014

Reclamanta, cetățean al Republicii Kosovo⁸, a locuit în „Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei” împreună cu cei doi copii ai săi și cu tatăl lor. În noiembrie 2005 s-a separat de tatăl copiilor și s-a mutat împreună cu copiii la familia sa din Kosovo. Acolo s-a căsătorit cu un resortisant italian și a plecat să locuiască cu el în Elveția. În 2006, tatăl copiilor a făcut demersuri să obțină înapoierea copiilor în „Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei”. Reclamanta se plângea, în special, de deplasarea forțată a copiilor ei în acea țară. Se plângea, de asemenea, că instanța federală elvețiană dispusese că recursul ei fusese tardiv, deși fusese depus în termenul indicat de instanța inferioară.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că ordonanța de înapoiere a copiilor în „Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei” nu părea disproporționată. În ceea ce privește, în special, clarificarea aspectului dacă autoritățile competente ținuseră cont suficient de opiniile copiilor, Curtea, având în vedere circumstanțele cauzei, a considerat că curtea de apel nu putea fi criticată pentru refuzul de a ține cont de obiecțiile cu privire la înapoiere exprimate, în special, de fiul reclamantei. Procesul de luare a deciziilor în temeiul legislației interne îndeplinise, prin urmare, cerințele procedurale inerente din art. 8 din Convenție. Curtea a mai hotărât că **a fost încălcat art. 6 § 1** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, din cauza lipsei de acces la o instanță.

Phostira Efthymiou si Ribeiro Fernandes împotriva Portugaliei

5 februarie 2015

Această cauză privea procedura pentru înapoierea primei reclamante, fiica celei de-a doua reclamante, în țara în care aceasta își avea domiciliul obișnuit, Cipru, înapoiere cerută de tatăl copilului și dispusă de Curtea Supremă din Portugalia, care constatase că reținerea copilului în Portugalia era ilicită în sensul Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980 și că înapoierea fetei în Cipru nu ar expune-o la un risc grav în sensul Convenției menționate. Reclamantele se plângeau de o încălcare a dreptului lor la respectarea vieții de familie ca urmare a deciziei instanțelor naționale de a dispune înapoierea copilului în Cipru.

Curtea a hotărât că **ar fi încălcat art. 8** din Convenția europeană a drepturilor omului **dacă decizia de a dispune înapoierea** copilului în Cipru **ar fi executată**. A constatat, în special, că procesul de luare a deciziilor în temeiul dreptului intern nu îndeplinea cerințele procedurale inerente din art. 8, având în vedere, mai ales, absența oricăror informații despre situația din Cipru și riscul pe care îl poate avea pentru copil separarea de mamă.

O.C.I. si altii împotriva României (nr. 49450/17)

21 mai 2019 (hotărârea Comitetului)

După ce și-a petrecut vacanța de vară în România în 2015, prima reclamantă, resortisantă a statului român, a decis să nu se mai întoarcă la soțul său în Italia împreună cu cei doi copii ai acestora. În fața Curții, prima reclamantă și copiii acesteia se plângeau de hotărârea de înapoiere a copiilor în Italia. Aceștia susțineau în special că instanțele române nu luaseră în considerare riscul grav de a fi supuși la rele tratamente

⁸. Orice referire la Kosovo, indiferent dacă este vorba despre teritoriu, instituții sau populație, trebuie înțeleasă în deplină conformitate cu Rezoluția 1244 (1999) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite și fără a aduce atingere statutului Kosovo.

de către tatăl acestora, riscul respectiv fiind una dintre excepțiile prevăzute de Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii de la principiul potrivit căruia copiii trebuie să se înapoieze la reședința lor obișnuită.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, constatând că instanțele române nu acordaseră suficientă atenție riscului grav ca copiii reclamânți să fie supuși la violențe domestice atunci când dispuseseră înapoierea la tatăl lor în Italia, riscul respectiv fiind una dintre excepțiile de la principiul înapoierii copiilor în locul în care se află reședința lor obișnuită, în temeiul dreptului internațional. Curtea a observat în special că, deși exista o încredere reciprocă între autoritățile responsabile cu protecția copilului din România și cele din Italia în temeiul dreptului UE, nu însemna că România era obligată să trimită copiii înapoi într-un mediu care prezenta un risc pentru aceștia, lăsând în seama autorităților italiene să soluționeze un nou abuz, în eventualitatea reapariției acestuia.

Y.S. și O.S. împotriva Rusiei (nr. 17665/17)

15 iunie 2021

Prima reclamantă din această cauză, resortisantă rusă, era mama celei de-a doua reclamante. Cauza privea o hotărâre de înapoiere a celei de-a doua reclamante tatălui său, resortisant ucrainean, ca să locuiască cu acesta în Donetsk (Ucraina). Reclamantele se plâneau, în special, că respectiva hotărâre a reprezentat o ingerință în viața lor de familie.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că reclamantele suferiseră o ingerință disproporționată în dreptul acestora la respectarea vieții de familie, în sensul în care procesul de luare a deciziilor în temeiul legislației interne nu respectase cerințele procedurale inerente ale art. 8 din Convenție.

S.N. și M.B.N. împotriva Elveției (nr. 12937/20)

23 noiembrie 2021

Cauza privea înapoierea fiicei (M.B.N.) primei reclamante (S.N.), ambele resortisante elvețiene, în Thailanda (unde locuia tatăl, resortisant francez), dispusă de instanțele elvețiene. Reclamantele se plâneau, în special, că instanțele elvețiene nu examinaseră efectiv dacă ar exista un risc serios pentru copil la înapoierea sa.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la viața privată și de familie) din Convenție, constatând că procesul de luare a deciziilor respectase cerințele Convenției și că ingerința în dreptul reclamantelor la respectarea vieții lor de familie fusese necesară într-o societate democratică. A observat, în special, că, în cadrul procedurii care fusese în contradictoriu, echitabilă și inclusese audieri, instanțele elvețiene își bazaseră hotărârile pe faptele relevante ale cauzei și ținuseră cont în mod corespunzător de toate argumentele părților. Instanțele pronunțaseră, de asemenea, decizii detaliate pe care le-au considerat ca fiind în interesul superior al copilului, excluzând în același timp orice risc grav pentru acesta. În plus, autoritățile competente efectuaseră demersurile adecvate pentru a asigura siguranța copilului în cazul înapoierii sale în Thailanda.

A se vedea, de asemenea, hotărârile recente:

Andersena împotriva Letoniei

19 septembrie 2019

Lacombe împotriva Franței

10 octombrie 2019

Contact presă:

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08